

REFERAT Ældrerådet d. 16-01-2026

Mødedato Fredag d. 16. januar 2026 kl. 09:00

Mødested Lokale 515

Mødedeltagere Anny Rasmussen, Britta Jensen Raaballe, Carsten Dalgaard, Emma Winther, Hans Henrik Feldbæk Gaardsøe, Jan Kristensen
Fonnesbæk, Joan Højlund, Karin Vinther Damborg, Tove Jensen

Indholdsfortegnelse

Introduktion til Sundheds- og Ældreområdet.....	3
Ældrerådets vedtægter.....	4
Ældrerådets forretningsorden.....	5
Valg til Danske Ældreråds bestyrelse.....	6
Roller og opgaver i Ældrerådet.....	8
Ældrerådets regnskab for 2025.....	9
Høring: Forhandlingsmandat vedr. forhandlinger om sundhedsreformen.....	10
Orientering til Ældrerådet.....	13
Udmelding til pressen.....	14

Punkt 1: Introduktion til Sundheds- og Ældreområdet

27.69.40-G01-1-22

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- introduktion til Sundheds- og Ældreområdet tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På mødet giver administrationen en grundlæggende introduktion til Sundheds- og Ældreområdet. Introduktionen vil bl.a. fokusere på:

- organisering
- fagligt fokus
- aktuelle udfordringer og succeser

Ved interesse kan ældrerådets medlemmer forud for mødet orientere sig i de vedlagte faktaark og dias om området. Materialet er udarbejdet til kandidater til kommunalvalget 2025.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

kv25-faktaark-sundhed

kv25-faktaark-ældre

Dias sundhed og ældre kandidatuddannelse

Punkt 2: Ældrerådets vedtægter

27.69.40-P24-1-18

Beslutning

Der blev afgivet input til revidering af vedtægterne. Administrationen udarbejder et udkast, der behandles på næste møde.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller, at

- Ældrerådet har en indledede drøftelse af Ældrerådets vedtægter
- vedtægterne drøftes igen på næstkommende møde med henblik på udarbejdelse af eventuelle forslag til ændringer, som derefter oversendes til godkendelse i Byrådet.

Sagsfremstilling

I Retsikkerhedslovens bestemmelser vedrørende ældreråd §31 står følgende anført: "Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med ældrerådet vedtægter for ældrerådet. Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden."

Ældrerådets nuværende vedtægter blev godkendt i Byrådet den 7. marts 2022. Vedtægterne er vedlagt som bilag.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Ældrerådets vedtægter. Godkendt i Byrådet 07.03.22

Punkt 3: Ældrerådets forretningsorden

27.69.40-P24-1-18

Beslutning

Der blev afgivet input til revidering af forretningsordenen. Administrationen udarbejder et udkast, der behandles på næste møde.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller, at

- Ældrerådet har en indledede drøftelse af Ældrerådets forretningsorden
- forretningsordenen drøftes igen på næstkommende møde med henblik på indarbejdelse af eventuelle ændringer.

Sagsfremstilling

I Retsikkerhedslovens bestemmelser vedrørende ældreråd §31 står følgende anført: "Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med ældrerådet vedtægter for ældrerådet. Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden."

Formandskabet gør opmærksom på, at det er vigtigt, at forretningsordenen afspejler den arbejdsform og det fokus, som Ældrerådet ønsker at arbejdet skal være præget af.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Ældrerådets forretningsorden vedtaget januar 2022

Punkt 4: Valg til Danske Ældreråds bestyrelse

27.69.40-A00-1-25

Beslutning

Ældrerådet opstiller ikke kandidater til bestyrelsen eller stedfortræder i bestyrelsen i Danske Ældreråd

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller, at

- ældrerådet beslutter, hvilken kandidat der evt. skal indstilles til bestyrelsen i Danske Ældreråd
- ældrerådet beslutter, hvilken kandidat der evt. skal indstilles til stedfortræder til bestyrelsen i Danske Ældreråd

Sagsfremstilling

Det følger af Danske Ældreråds vedtægt, at der i første kvartal 2026 skal afholdes valg til bestyrelsen i følgende fem valgkredse: 2, 4, 6, 8 og 10. Ikast-Brande Kommune er en del af valgkreds 2. Der skal vælges ét bestyrelsesmedlem og én stedfortræder i hver valgkreds for en toårig periode.

Bestyrelsesmedlemmet og stedfortræderen vælges ved et decentralt valg. Valgbare er medlemmer af et ældreråd i pågældende valgkreds.

Formålet med denne sag er at tage stilling til, om Ældrerådet i Ikast-Brande Kommune ønsker at indstille én kandidat til posterne.

Opstilling af kandidater

Valgbare er medlemmer af et ældreråd i pågældende valgkreds.

Kandidater indstilles af et eller flere ældreråd i pågældende valgkreds blandt valgkredsens ældrerådsmedlemmer. Hvert ældreråd kan højst indstille to kandidater, én kandidat til bestyrelsen og én kandidat som stedfortræder.

For hver kandidat udfyldes en kandidatanmeldelse, som sendes til sekretariatet senest 16. januar 2026.

Medlemmer af Ældrerådet i Ikast-Brande Kommune, som ønsker at opstille, udfylder kandidatanmeldelsen og rundsender denne til rådets medlemmer senest d.14. januar kl 16.00. Kandidatanmeldelsen er vedlagt som bilag og rundsendt per mail i en redigerbar version.

Afvikling af valget

Valget i kreds 2 afholdes som fremmødevalg i forbindelse med Danske Ældreråds temadag i Viborg 4. marts.

Ethvert ældreråd i valgkredsen har ret til én stemme for hver påbegyndt 10.000 af kommunens borgere, som pr. 1. januar 2026 er fyldt 60 år. Ældrerådet i Ikast-Brande Kommune har 2 stemmer.

Der kan stemmes ved fuldmagt. Hver stemmeberettiget repræsentant kan ud over egen stemme bære én fuldmagt fra eget eller andet ældreråd i valgkredsen.

Valget af ét bestyrelsesmedlem og én stedfortrædere foregår som to selvstændige valghandlinger. Valget kan overværes af såvel stemmeberettigede som ikke stemmeberettigede fra valgkredsen.

Valg af ét bestyrelsesmedlem:

- Hver kandidat har mulighed for at holde en kort valgtale (max 5 min.).
- Hver stemmeberettiget har én stemme.
- Afstemningen er skriftlig.
- Valgt er den kandidat, som har opnået flest stemmer.
- I tilfælde af stemmelighed mellem kun to kandidater foretages lodtrækning ved valgansvarliges foranstaltning.
- I tilfælde af stemmelighed mellem de to førende blandt tre eller flere kandidater foretages omvalg.

Valg af én stedfortræder:

- Hvis en kandidat til bestyrelsen ikke bliver valgt, kan kandidaten stille op som stedfortræder.
- Valget foregår efter samme regler som anført ovenfor i punkt 11.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Valg til bestyrelsen i Danske Ældreråd 2026

Punkt 5: Roller og opgaver i Ældrerådet

27.69.40-G01-1-22

Beslutning

Punktet udskydes til næste møde. Forud for mødet udarbejder formandsskabet forslag til nye udvalg.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller, at

- Ældrerådet har en indledende drøftelse af, hvilke roller og opgaver medlemmerne i Ældrerådet skal fordele mellem sig.

Sagsfremstilling

Formandskabet gør opmærksom på, at det er vigtigt, at roller og opgaver afspejler den arbejdsform og det fokus, som Ældrerådet ønsker at arbejdet skal være præget af. Herunder eksempelvis at det understøtter Ældrerådets ambition om at beslutninger og resultater af ældrerådets arbejde synliggøres for alle ældre.

Det afgående ældreråd havde fordelt følgende poster:

- To kontaktpersoner til hvert af plejecentrene i kommunen (Bøgildlund, Rolighedsparken, Engparken, Solbakken, Østervang, Kærmindeparken og Grønneparken).
- Medlemmer der har til opgave at orientere sig i dagsordenerne fra de respektive politiske fagudvalg
- Et kostudvalg bestående af kommunens produktionskøkken, Madjyden, og 3 medlemmer fra Ældrerådet
- Repræsentant i biblioteksbrugernævnet
- Repræsentant i brugerrådet for Naturcenter Harrild Hede

Punkt 6: Ældrerådets regnskab for 2025

00.30.00-S00-1-18

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Tidligere udvalgsbeslutninger

Orienteringen blev taget til efterretning.

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Ældrerådets samlede budget for 2025 var på 223.000 kr. Heraf var der afsat 100.000 kr. til afholdelse af valg til ældrerådet.

Ældrerådet har i 2025 haft følgende udgifter:

- Diæter og Kørselsgodtgørelse: 41.764,00
- Kurser/temadage/møder: 25.587,20
- Gaver: 1.368,78
- Studiedag: 0
- Varekøb: 0
- Kontingent: 26.522,00
- Ældrerådsvælg(moms): 195.996,70
- Tilskud til FN internationale ældredag: 0
- Tabt arbejdsfortjeneste: 0

I alt: 291.238,68 kr.

Som alle råd og nævn har Ældrerådet ikke overførselsadgang.

Det samlede budget for 2026 er på 146.000 kr.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Høring: Forhandlingsmandat vedr. forhandlinger om sundhedsreformen

85.02.00-A00-53-24

Beslutning

Ældrerådet har udarbejdet et høringssvar. Høringssvaret er vedlagt som bilag.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen om de forestående forhandlinger vedrørende sundhedsreformen tages til efterretning
- Ældrerådet afgiver høringssvar i forhold til fastlæggelsen af Ikast-Brande Kommunens udgangspunkt for forhandlingerne.

Sagsfremstilling

Dette er en foreløbig sagsfremstilling. Den endelige sagsfremstilling vil også indeholde administrationens indstilling til Sundheds- og Ældreudvalget samt en uddybning af baggrunden for indstillingen. Sagsfremstillingen opdateres torsdag den 15. januar 2026, når dagsordenen til Sundheds- og Ældreudvalget er offentliggjort.

Som led i sundhedsreformen bliver myndigheds- og finansieringsansvaret for en række sundhedsopgaver 1. januar 2027 overdraget fra kommunerne til regionerne. Forud for dette skal der ske en forhandling mellem Ikast-Brande Kommune og Region Midtjylland om de nærmere omstændigheder for opgaveoverdragelsen. Denne sag har til formål at orientere om Region Midtjyllands forhandlingsposition samt afgive et høringssvar i forhold til fastlæggelsen af Ikast-Brande Kommunens udgangspunkt for forhandlingerne.

Med sundhedsreformen overtager Region Midtjylland fra 1. januar 2027 myndigheds- og finansieringsansvaret for fire følgende opgaver fra Ikast-Brande Kommune:

- Sundheds- og omsorgspladser.
- Akutsygepleje
- Specialiseret rehabilitering
- Patientrettet forebyggelse

De fire opgaver præsenteres nærmere nedenfor.

Der skal der ske en forhandling mellem Ikast-Brande Kommune og Region Midtjylland om de nærmere omstændigheder for opgaveoverdragelsen i starten af 2026.

Borgmesteren og Formanden for Sundheds- og Ældreudvalget fik på byrådsmødet 6. oktober 2025 bemyndigelse til at forhandle på Byrådets vegne. Det vil være muligt for Kommunens forhandlere at afvige fra det udgangspunkt, Byrådet vedtager i denne sag. De endelige aftaler vil skulle godkendes i Byrådet.

Beskrivelse af de fire opgaver, som Region Midtjylland fra 1. januar 2027 overtager ansvaret for

- Sundheds- og omsorgspladser.
Sundheds- og omsorgspladserne udgør en del af de nuværende 24 korttidspladser, som kommunen i dag driver på Bøgildlund i Ikast. Regionen får ansvar for midlertidige ophold efter sundhedsloven til borgere med behov for en rehabiliterende sundhedsfaglig indsats, som ikke kræver en sygehusindlæggelse, men heller ikke hensigtsmæssigt kan varetages i eget hjem. Kommunerne beholder ansvaret for midlertidigt ophold efter service- og ældreloven til borgerne med behov for eksempelvis aflastning, en venteplads eller helhedspleje, som ikke kan leveres i eget hjem.

- **Akutsygepleje**
Kommunens sygeplejefaglige akutteam er i dag samorganiseret med korttidspladserne på Bøgildlund. Regionen overtager med reformen ansvaret for hele den akutte, specialiserede sygepleje. Den almene sygepleje forbliver i kommunerne.
- **Specialiseret rehabilitering**
Specialiseret rehabilitering er særligt målrettet borgere, der har funktionsnedsættelser som følge af erhvervede hjerneskader. Myndighedsrollen varetages i dag af Socialafdelingen, mens indsatserne primært er døgnophold, som købes af andre kommuner eller private.
- **Patientrettet forebyggelse**
Patientrettet forebyggelse udgør en del af Træning og Sundhedstilbud, som i dag har sit udgangspunkt i Frisenborgparken i Ikast. Ca. 500 borgere i Ikast-Brande Kommune modtager årligt et forebyggelsestilbud. Regionen overtager ansvaret for den del af indsatsen, der er målrettet borgere med kroniske eller langvarige sygdomme, som har behov for regelmæssig eller tilbagevendende kontakt med sundhedsvæsenet.

Indhold i sundhedsreformen og de kommende forhandlinger

Det afgående regionsråd i Region Midtjylland vedtog 17. december 2025 en række anbefalinger til den fremtidige opgavevaretagelse af opgaveområder, der flytter fra kommunerne til regionen. Region Midtjylland har peget på, at de selv forventer at drive tre ud af de fire sundhedsopgaver. De tre opgaver er sundheds- og omsorgspladser, akutsygepleje og specialiseret rehabilitering.

Regionen ønsker at indgå et samarbejde med kommunerne vedrørende patientrettet forebyggelse, således at kommunerne varetager driften af hele eller dele opgaven. Selvom regionen laver en samarbejdsaftale med en kommune om driften af en opgave, beholder regionen fortsat myndigheds- og finansieringsansvaret for den pågældende opgave. Regionen tilkendegiver, at de kommuner, der ikke ønsker at indgå i et samarbejde, vil blive pålagt at drive opgaven videre til og med 2028.

For nærmere beskrivelse af Regionsrådets anbefalinger henvises til bilag 1.

Supplerende sagsfremstilling

Efter offentliggørelsen af den oprindelige dagsorden er der udsendt en dagsorden til Sundheds- og Ældreudvalget, der også indeholder denne sag. De dele af udvalgssagen, som ikke fremgår ovenfor vil her blive præsenteret med henblik på at give fyldestgørende mulighed for at kunne afgive høringssvar.

I sagen til Sundheds- og Ældreudvalget fremgår følgende indstilling:

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- det tages til efterretning, at regionsrådet anbefaler, at Region Midtjylland selv driver akutsygepleje, sundheds og omsorgspladser og specialiseret rehabilitering
- det tages til efterretning, at regionsrådet anbefaler, at patientrettet forebyggelse drives i samarbejde med kommunerne, samt at de kommuner, der ikke ønsker et samarbejde, pålægges at fortsætte opgavevaretagelsen til og med 2028
- der indledes forhandlinger med Region Midtjylland om indgåelse af en samarbejdsaftale vedrørende patientrettet forebyggelse.
- det tages til efterretning, at sundhedsreformen må forventes at påvirke kommunens økonomi negativt.

Baggrunden for administrationens anbefaling om at indlede forhandlinger med Region Midtjylland om en samarbejdsaftale vedrørende patientrettet forebyggelse er følgende:

- Sundhedsreformen har indført et skel mellem borgerrettet forebyggelse (kommunalt ansvar) og patientrettet forebyggelse (regionalt ansvar), som vi ikke har haft indtil nu. Det har vist sig, at det i praksis er meget vanskeligt

- at adskille de to opgaver, hvorfor bl.a. også Sundhedsstyrelsen opfordrer til, at de skal drives i tæt sammenhæng.
- Hvis forebyggelsesindsatser skal skabe vedvarende effekter for borgerne, er det afgørende, at der bygges bro mellem de offentlige forebyggelsesindsatser og de muligheder, som civilsamfundet har at tilbyde efterfølgende. Kommunen har langt bedre mulighed for at lave den brobygning i kraft af det tætte samarbejde med civilsamfundet, som er bygget op over mange år.
  - En samarbejdsaftale giver mulighed for at fastholde og udvikle kvaliteten i det øvrige forebyggelsesarbejde
  - Med en samarbejdsaftale sikrer man ro og vished for både borgere, ansatte og samarbejdspartnere i en lang periode, mens der ved et pålæg efter overgangsloven allerede vil skulle ske noget nyt igen efter to år. Der sikres samtidig god tid til at udvikle en langsigtet model for patientrettet forebyggelse, som tilgodeser de lokale behov, og som kan leve op til den Folkesundhedslov, der forventes vedtaget i løbet af 2026.

Ulempen for kommunen ved at indgå en samarbejdsaftale er særligt, at det fortsat vil være regionen, der løbende definerer opgaven. Det betyder eksempelvis, at kommunen risikerer at stå med begrænsede muligheder for at sikre sammenhængen mellem krav og ressourcer.

Ikast-Brande Kommunes økonomi forventes på nuværende tidspunkt at blive påvirket negativt af sundhedsreformen. Forsimpelt kan man opdele det i tre områder:

1. Kommunens bloktilskud fra staten reduceres med et større beløb, end kommunen i dag bruger på de opgaver, der afgives. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at dette medfører et nettotab på ca. 5 mio. kr. årligt. Tabet ville være ca. 16 mio. kr., hvis ikke der var indført en midlertidig overgangsordning, som i 2027 og 2028 neutraliserer tab og gevinster ved sundhedsreformen på over 0,05 pct. af den enkelte kommunes beskatningsgrundlag. Hvorvidt kommunen også vil blive kompenseret efter 2028 afhænger af indholdet i en kommende national udligningsreform.
2. De nye regionale funktioner forventes på en række områder at løse færre opgaver, end de nuværende kommunale funktioner gør i dag. Det gælder særligt i forhold til akutsygeplejen. Dermed skal kommunen finde en ny måde at løse disse opgaver. De nærmere udgifter til dette er uklare på nuværende tidspunkt.
3. Opgaveflytningen udløser et behov for at oprette nye kommunale korttidspladser, da den tilbageværende kapacitet ikke er tilstrækkelig til at dække borgernes behov. På nuværende tidspunkt bruges ca. 14 af de 24 korttidspladser til borgere, som fremover vil være i målgruppen for et regionalt tilbud, mens ca. 10 benyttes af borgere, som fortsat vil være i målgruppen for et kommunalt tilbud. Behovet for kommunale pladser forventes desuden at stige i takt med den demografiske udvikling. Ved mangel på korttidspladser vil der komme ekstraudgifter til andre indsatser for denne målgruppe. Manglen vil typisk medføre, at der enten skal betales penge til regionen for at borgerne forbliver indlagt på et hospital eller en sundheds- og omsorgsplads, eller der vil skulle iværksættes særlige og dyre indsatser i borgerens eget hjem. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at behovet for nye kommunale korttidspladser vil medføre en ekstra årlig driftsudgift på ca. 3 mio. kr.

I lyset af ovenstående forventes det, at der bliver behov for, at Byrådet tilfører penge til området eller vedtager kompenserende besparelser. Dette vil blive politisk behandlet senere.

De direkte økonomiske konsekvenser af opgaveflytningen blev første gang præsenteret for Byrådet i sag nr. 10 den 8. september 2025. De samlede økonomiske konsekvenser vil blive behandlet mere indgående i kommende sager til Sundheds- og Ældreudvalget, Økonomi- og Planudvalget og Byrådet. Dette forventes, at blive behandlet efterhånden, som det bliver muligt at skabe mere klarhed om sundhedsreformens økonomiske konsekvenser.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Høringssvar fra Ældrerådet. 16.01.2025

Bilag 1. Regionsrådets anbefalinger til varetagelse af opgaver efter sundhedsreformen

Punkt 8: Orientering til Ældrerådet

27.69.40-G01-1-25

Formanden

Danske Ældreråds temadage om introduktion til ældrerådsarbejdet

Danske Ældreråd tilbyder temadage om introduktion til ældrerådsarbejdet og de store reformer på ældreområdet. Temadagene henvender sig til nyvalgte medlemmer af ældre- og seniorråd, da det vil være kendt stof for erfarne rådsmedlemmer. Der afholdes en temadag i Viborg den 4. marts, Tinghallen BDO lounge.

Sundheds- og Ældreudvalgets kommende møde

Drøftelse af punkter fra den åbne dagsorden.

Øvrige udvalgsmedlemmer

Kontaktpersoner og udvalg

Orientering om eventuelt nyt med interesse for det samlede ældreråd

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget

Orientering fra seneste møde.

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget

Orientering fra seneste møde.

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget

Orientering fra seneste møde.

Udviklings- og Erhvervsudvalget

Orientering fra seneste møde.

Økonomi- og Planudvalget

Orientering fra seneste møde.

Direktør

Busture med Sundheds- og Ældreudvalget

Som en del af introduktionen til Sundheds- og Ældreområdet inviteres Ældrerådet sammen med Sundheds- og Ældreudvalget på to busture til enhederne i Sundheds- og Ældreafdelingen. Busturene afholdes hhv. 9. marts og 23. april. Mere information følger senere.

Punkt 9: Udmelding til pressen

27.69.40-G01-1-25

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 16. januar 2026

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller, at

- punktet drøftes.

Sagsfremstilling

Pressemeddelelse udsendt efter mødet den 28. november 2025 er vedlagt som bilag.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

2025-12-08 Pressemeddelelse.docx